

۶۵ درصد از جمعیت کشور نادیده گرفته شده‌اند

تصاعد بوی تند بی عدالتی از بودجه سال آینده

نسرین هزاره مقدم

بودجه‌ای که کارگران را نمی‌بینند

به باور فعالان کارگری، اصلی‌ترین کمبودهای بودجه ۱۴۰۲، فقدان اعتبار کافی برای تامین مسکن کارگری و دیده نشدن سهم مناسب برای یارانه دارو و درمان و البته تضعیف درمان رایگان به طور مستقیم و غیر مستقیم است. از طرفی، تامین بیمه و درمان رایگان برای مردم به روال هر سال، فراموش شده و از طرف دیگر، اعتبار مشخصی برای تامین اجتماعی در نظر گرفته نشده است. در دو سال گذشته، یک اعتبار حداقلی برای تامین اجتماعی در بودجه بود که امسال همان هم حذف شده است! وقتی بدهی دولت به سازمان پرداخت نشود، هم درمان رایگان و هم پرداخت مستمری بازنشستگان با بحران مواجه خواهد شد.

در این شرایط، چالش سرپا ماندن سازمان تامین اجتماعی با پوشش ۶۵ درصدی جمعیت کشور، به یک چالش اساسی بدل خواهد شد و کارگرانی که قرار نیست اصل ۳۱ قانون اساسی منجر به خانه دار شدن شان شود، آینده خود را هم در مخاطره می‌بینند. با این رویکرد آیا منابعی برای آیدگان در تامین اجتماعی باقی می‌ماند، آیا می‌توان به پایداری همین درمان نیم‌بند در مراکز درمانی تامین اجتماعی امید بست و آیا بار بحران صندوق‌ها، بر دوش کارگران و بازنشستگان افتاده است؟

سال‌هاست لوائح بودجه سالانه به عرصه‌ای جدید برای مناقشه چندماهه میان دولت‌ها و کارگران بدل شده است. یک ماجرای تکراری؛ دولت‌ها بندهایی را در لایحه بودجه می‌گنجانند که خلاف منافع جمعی کارگران است و حقوق اولیه کارگران با این سسطرهای ضد کارگری از دست می‌رود. ناگزیر، کارگران هفته‌ها و ماه‌ها تلاش می‌کنند تا تاثیر این پیشنهادات ضد کارگری ظاهر قانونی را خنثی کنند یا دولت‌ها و مجالس را به عقب‌نشینی وادارند.

البته وقتی حق مشارکت جمعی در تعیین خط و خطوط اصلی زندگی کارگران به رسمیت شناخته نمی‌شود، کارگران مجبورند هر سال، طرفهای مقابل را خاکریز به خاکریز و قدم به قدم عقب‌براند یا خودعقب‌نشینند. البته جدال فقط بر سر دستمزدها و سطح پایین تاثیرگذاری کارگران در شورای عالی کار نیست. بودجه سالانه هم محلی برای مناقشه بدل شده چون سهم عادلانه کارگران از بودجه سالانه و خزانه‌ملی به رسمیت شناخته نمی‌شود. نه تنها کارگران سهمی از بودجه‌های مسکن، بهداشت و آموزش ندارند و جای خالی اصول قانون اساسی از اصل ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ گرفته تا اصل ۴۳ خالی است، بلکه لوائح بودجه حقوق قانونی کارگران را به مخاطره می‌اندازد؛ حقوقی چون حق داشتن دستمزد شایسته، اشتغال ایمن و تامین فریادی مطمئن و امن.

گزارش

اختلاف کارگران و کارفرمایان بر سر گنجاندن هزینه‌های مسکن در سبد معیشت

کمیته دستمزد شورای عالی کار آغاز به کار کرد

عصر روز شنبه (یکم بهمن ماه) نخستین جلسه شورای عالی کار جهت تعیین حداقل حقوق و دستمزد کارگران در سال ۱۴۰۲ برگزار شد؛ جلسه‌ای دیر هنگام و پر حاشیه که طبق معمول با حضور سه رکن اصلی یعنی دولت، نماینده کارفرمایان و نماینده کارگران همراه بود.

به گزارش تجارت نیوز، یکی از حواشی امسال این جلسه مربوط به حقوق هفت میلیون تومانی کارمندان در لایحه پر سر و صدای بودجه ۱۴۰۲ است. بعد از آن که معلوم شد دولت چه خوابی برای کارمندان دیده، این واقعیت که دستمزد کارگران چندان فراتر از حقوق کارمندان نخواهد بود، روشن تر شد. نایب رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس هم مهر تاییدی بر این پیش‌بینی زد و گفت که مزد کارگران امسال در بهترین حالت تنها ۲۰ درصد افزایش خواهد داشت؛ اظهار نظری که با واکنش تند جامعه کارگری همراه شد تا جایی که «حمیدرضا امام‌قلی‌تبار» عضو مجمع عالی نمایندگان کارگران اعلام کرد که مجلس در تعیین دستمزد کارگران نقشی ندارد.

پیش از این فعالان کارگری این احتمال را پررنگ دیده بودند که فشار دولت در مذاکرات دستمزد برای همراه کردن مزد کارگری با رقم حقوق کارمندان مضاعف شود. حالا به نظر می‌رسد مجلس نیز با دولت هم‌صدا شده تا همچنان سایه فقر بر زندگی جامعه کارگری سنگینی کند. ظاهر ابهانه دولت برای بالا بردن مزد کارگران، تورم است اما فعالان جامعه کارگری می‌گویند دستمزد اثر تورمی در اقتصاد ایران ندارد. دلیل‌شان هم روشن است: مزد، مولود تورم است نه مولد آن.

اشاره می‌کنند: بندگی که به طور غیرقانونی، حقوق بخشی از کارگران کشور را زیر سوال برده است: «عبارت افزایش ۲۰ درصدی حقوق و دستمزد مشمولین قانون کار شاسگل در دستگاه‌های دولتی که دولت در بند الف تبصره ۱۲ لایحه بودجه سال آینده آورده، تکرار قانون‌گریزی سال قبل است. باز هم این دولت برای مزد کارگران دولت تکلیف تعیین کرده است! جای تعجب و تاسف دارد که سال قبل کارگران دولت ماه‌ها دوندگی کردند تا این عبارت از لایحه بودجه ۱۴۰۱ حذف شود و حالا دوباره همان سطر با همان مختصات در لایحه بودجه ۱۴۰۲ قلم کرده است. آیا دولت توجیهی به قانون و الزامات آن ندارد و نمی‌داند بر اساس مواد ۲ و ۴۱ قانون کار، مسئول تعیین دستمزد برای تمام کارگران کشور، شورای عالی کار است؟».

این فعال کارگری از اعضای کمیسیون تلفیق بودجه در مجلس می‌خواهد قبل از هر کاری، عبارت مشمولین قانون کار در دستگاه‌های اجرایی، از متن بند الف تبصره ۱۲ بودجه حذف شود.

سال قبل، کارگران دولت از جمله ابراتورهای فشار قوی برق یا همان کلاه‌زرها، بارها برای بازگشت دولت و بودجه به قانون مطالبه‌گری کردند. نماینده کلاه‌زرها که از بی‌قانونی مجدد امسال انتقاد دارد، در این رابطه می‌گوید: سال قبل سه چهارم ماه دوندگی کردیم. با لباس کار کارمان مقابل مجلس تجمع کردیم، نامه نوشتیم و این در و آن در زدیم تا افزایش مزد ما از لایحه بودجه حذف شد. مزد قانونی که همان افزایش ۳۸ درصدی به اضافه مبلغ ثابت مصوب شورای عالی کار بود بعد از پایان بهار به ما رسید. حالا چرا دوباره همان قانون‌گریزی را تکرار کرده‌اند؟ یعنی ما باز باید چند ماه برای حقوق اولیه خودمان و برای بدیهی‌ترین حق که دستمزد قانونی است، دوندگی کنیم و مجادله داشته باشیم؟!

نکته اینجاست که این دستگاه‌های اجرایی که در لایحه بودجه آمده، در عمل دامنه شمول گسترده‌ای پیدا می‌کند؛ شهرداری‌ها نیز به تاسی از حکم دولت، بخشنامه خواهند زد که افزایش حقوق نیروهایمان همان ۲۰ درصد است، حداقل برای قرارداد مستقیم‌ها.

افزایش اختیاری سن بازنشستگی باید حذف شود

در لایحه بودجه، نکات ضد کارگری دیگری

تصمیمات غیرقانونی در لایحه بودجه ۱۴۰۲

«حسین حبیبی» عضو هیات مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور، ضمن تاکید بر این نواقص، باریز شدن در بندهای بودجه، عیوب دیگری هم می‌بیند؛ عیوبی که منجر به بروز مشکلات برای گروه‌های مختلف نیروی کار خواهد شد و عرصه‌های جدیدی از مناقشای نابرابر تعریف خواهد کرد.

او به افزایش ۲۰ درصدی حقوق کارکنان دولت و نهادهای اجرایی در لایحه بودجه ۱۴۰۲

حبیبی: دولت با سطرهای ناعادلانه لایحه بودجه، در دسر و مناقشه جدیدی برای کارگران ایجاد می‌کند. متاسفم که در این اوضاع اقتصادی و بحران معیشت، کارگران رادر چه مسائلی درگیر می‌کنند و برای آنها دغدغه جدیدی می‌تراشند

شود، اظهار نظری غیرمنطقی است. مگر هزینه مسکن جزو هزینه‌های زندگی کارگران نیست؟ چطور ممکن است که هزینه مسکن را از سبد معیشت حذف کرد.

وی افزود: نحوه تعیین دستمزد کارگران در ماده ۴۱ قانون کار مشخص است. طبق ماده ۴۱، حقوق کارگران بر پایه نرخ تورم و هزینه سبد معیشت کارگران تعیین می‌شود. برای دستمزد سال آینده باید هزینه‌های زندگی کارگران تأمین شود. در حال حاضر طبق اعلام‌های رسمی، خط فقر در تهران ۱۵ میلیون تومان است. نظر کارگران همواره تأمین معاش بوده و هر ساله به این موضوع تأکید می‌کنند که شکاف بین دستمزد و هزینه‌های زندگی زیاد است.

وی همچنین درباره سه‌سایر مصوبات این جلسه گفت: قرار بود در این جلسه درباره آغاز به کار کمیته مزد تصمیم‌گیری شود که خوشبختانه تصویب شد که کمیته دستمزد از هفته آینده فعالیت خود را شروع کند و به بحث بررسی قیمت‌ها و هزینه‌های سبد معیشت خانوارهای کارگری ورود کنیم. ابوی احتمال داد که جلسه کمیته مزد سریع‌تر برگزار شود و گفت: همه مشکل‌ها از کارگری و کارفرمایی تا خود دولت کمیته مزد دارند که به طور جداگانه درباره نرخ تورم، قیمت کالاها و هزینه‌های سبد معیشت تحقیق و پژوهش می‌کنند و جمع‌بندی گزارش را به کمیته دستمزد ارائه می‌دهند. در کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران نیز کمیته مزد فعال شده و در این کمیته عمده فعالیت ما محاسبه تورم در مناطق مختلف و استخراج هزینه مصرفی کارگران است.

نماینده کارگران در شورای عالی کار افزود: ممکن است قیمت گوشت و مرغ در یک شهر بیشتر باشد ولی در شهر دیگر ارزان‌تر باشد لذا قیمت اقلام اساسی سبد مصرفی خانوارهای کارگری در مناطق مختلف را محاسبه و استخراج و در قالب گزارش به کمیته دستمزد ارائه می‌کنیم.

عبارت افزایش ۲۰ درصدی حقوق و دستمزد مشمولین قانون کار شاغل در دستگاه‌های دولتی که دولت در بند الف تبصره ۱۲ لایحه بودجه سال آینده آورده، تکرار قانون‌گریزی سال قبل است

هم وجود دارد. یکی از آنها به گفته «حسین حبیبی» عبارت بند د تبصره ۲۰ لایحه بودجه ۱۴۰۲ مبنی بر افزایش سن بازنشستگی است که در صورت اعلام نیاز دستگاه و رضایت مستخدم به نظر اختیاری می‌آید. او تاکید می‌کند: این عبارت باید حذف شود چون با توجه به جمعیت انبوه جوانان بیکار و جویای کار و همچنین با سخت‌تر شدن شرایط ادامه کار از نظر اقتصادی و اجتماعی که توأم با رنج و مشقت بسیار برای شاغلان است، افزودن دو سال به سن بازنشستگی حتی به اختیار و انتخاب نیروی کار، علاقه و منطقی نیست و حتی عادلانه هم نیست!

این فعال کارگری ادامه می‌دهد: در شرایطی که کارگران باید متحد و متشکل برای تصویب دستمزد برابر با سبد معیشت، مطالبه‌گری و چانه‌زنی کنند و ابزار لازم برای اعتراض و فشار از پایین را در اختیار داشته باشند، دولت با سطرهای ناعادلانه لایحه بودجه، در دسر و مناقشه جدیدی ایجاد می‌کند. جمعیت قابل توجهی از کارگران مشمول قانون کار باید هر سال کفش آهنین بپوشند و مقابل نهادهای تصمیم‌گیر بایستند تا نهادهای که باید، بپذیرند که تعیین دستمزد بر عهده شورای عالی کار است. بسیار متاسفم که در این اوضاع اقتصادی و بحران معیشت، کارگران رادر چه مسائلی درگیر می‌کنند، چرایی کارگران دغدغه می‌تراشند؟!

عدالت دینی دولت در تخصیص بیت‌المال

قرار است لوائح بودجه سنواتی، بستری برای تقسیم عادلانه درآمدهای ملی باشد اما وقتی بودجه برخی نهادها از جمله صداوسیما و بنیادها ۴۰ درصد یا حتی بیشتر زیاد شده، دولت انقباض را فقط متوجه مرزبگیران دانسته است. یک بازنشسته کشوری و لشگری و یک کارمند عادی باید ۲۰ درصد افزایش مزد داشته باشد ولی یک نهاد پر پول و معاف از مالیات، میلیاردها تومان اعتبار می‌گیرد تازه کارگران دستگاه‌های اجرایی و نهادهای دولتی را هم شامل این ۲۰ درصد دانسته‌اند. آیا حق یک کارگر شهرداری که از جان و دل برای خدمت به مردم مایه می‌گذارد، از بودجه سالانه همین ۲۰ درصد افزایش حقوق است؟

تلاش برای تعیین مزد قبل از پایان سال

نماینده کارفرمایان در شورای عالی کار نیز درباره آخرین نشست این شورا گفت: تلاش ما بر این است که در موقع مناسب در مورد حداقل دستمزد کارگران در سال آینده و قبل از پایان سال تصمیم‌گیری کنیم.

اصغر آهنی‌ها در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس اظهار داشت: جلسات شورای عالی کار به صورت منظم ماهانه برگزار می‌شود مسیر خودش را طی می‌کند. در جلسه امشب کمیته تخصصی مزد مشخص شد که در این کمیته سه نماینده از کارگران، سه نماینده کارفرما و نمایندگان از دولت حضور پیدا می‌کنند.

وی اظهار داشت: جلسات کمیته مزد بستگی به نیازهای شورای عالی کار دارد. در کمیته مزد معمولاً سبد معیشت خانوار میانگین کارگری بررسی می‌شود. اولین جلسه کمیته مزد در هفته آینده برگزار خواهد شد.

باید باقیمانده ۲۵ درصد همسان‌سازی حقوق را با تامین منابع مالی بپردازد. این بازنشستگان گفتند: حق این است که حقوق ما بر اساس تورم افزایش پیدا کند و خواسته‌های ما برآورده شود. اجرای عیدی کارگری، اجرای ماده ۸۹ تامین اجتماعی و در میان رایگان، اجرای انتخابات کانون بازنشستگان شهرستان و عدم واگذاری بانک رفاه در قالب اصل ۴۴ به بخش خصوصی، از دیگر خواسته‌های این بازنشستگان بود.

بازنشستگان خوزستانی خواستار بهبود وضعیت معیشتی خود شدند

تعدادی از کارگران بازنشسته شهرستان‌های شوش، کرخه و هفت‌تپه صبح دیروز با تجمع مقابل ساختمان ادارات تامین اجتماعی شهرستان‌های محل اقامت خود، خواستار بهبود وضعیت معیشتی خود شدند. به گزارش ایلنا، این بازنشستگان به عدم اجرای باقیمانده ۲۵ درصد متناسب‌سازی و میزان ناچیز

تعدادی از کارگران بازنشسته شهرستان‌های شوش، کرخه و هفت‌تپه صبح دیروز با تجمع مقابل ساختمان ادارات تامین اجتماعی شهرستان‌های محل اقامت خود، خواستار بهبود وضعیت معیشتی خود شدند. به گزارش ایلنا، این بازنشستگان به عدم اجرای باقیمانده ۲۵ درصد متناسب‌سازی و میزان ناچیز

بررسی طرح ساماندهی استخدام باز به تعویق افتاد
بررسی طرح ساماندهی استخدام دولتی که دومین برنامه صحن علنی دیروز مجلس بود، بعد از بررسی کلیات بودجه، دو روز عقب افتاد. به گزارش ایلنا، روز گذشته بررسی کلیات بودجه کاملاً به پایان رسید و رای‌گیری صورت گرفت و اعلام شد روز سه‌شنبه زمان بررسی و تصویب طرح ساماندهی است. در همین زمینه کارگران شرکتی و قراردادی با بیان اینکه امیدواریم دیگر کار به تأخیر نیفتد، می‌گویند: انتظار داریم روز سه‌شنبه کار را تمام کنند چون تأخیر بیشتر جایز نیست.

یک فعال کارگری: صدای زنان کارگر به گوش کسی نمی‌رسد

هفته‌ن در حالی که پایان رسید که خبری از تصویب حتی یک مصوبه یا تصمیم برای زنان کارگر نبود. به گزارش ایلنا، «سیمین یعقوبیان» فعال کارگری در این باره می‌گوید: برای بزرگداشت جایگاه بانوان، فقط هفته‌ای را در سال به عنوان هفته زن در نظر گرفته‌اند اما کسی نمی‌پرسد آیا شان و کرامت بانوان در محیط رعایت می‌شود؟

او می‌گوید: مبالغی در سرانه رفاهی بانوان شاغل در دستگاه‌های دولتی تعریف شده و بنا بر نوع استخدام از پرداخت‌های نقدی تا سبدهای کالایی مختلف نصیب آنان می‌شود که از محل بیت‌المال هزینه می‌شود و قاعدتاً متعلق به آحاد جامعه است. چرا در بخش خصوصی برای بانوان هزینه نمی‌شود؟! وزارت کار به عنوان متولی بخش خصوصی، چه دستورالعملی در این حوزه صادر کرده است؟ جالب است که بانوان شاغل در وزارت کار از شرایط تعریف شده بهره‌مندی ندارند ولی متأسفانه در شرکت‌های خصوصی هیچ خبری از تعریف یک سرانه ثابت برای خانم‌های شاغل وجود ندارد.

یعقوبیان اضافه می‌کند: برای زنان کارگر، هیچ ردیف پرداختی وجود ندارد و حتی دستمزد را هم کامل نمی‌گیرند.

او تأکید می‌کند: در برخی بخشنامه‌ها و قوانین استاندارد که توسط اتو کشیده‌اند توین می‌شود، شرایط استاندارد برای کارگران بانو به چشم نمی‌خورد گویا اهمیتی ندارد که یک زن در بخش خصوصی چگونه برای یک لقمه نان می‌جنگد. مزایا برای زنان تراز متوسط و بالاتر است و به فکر بهبود زندگی زنان کارگر که زیر فشارهای گوناگونند، نیستند

تجمع کارگران شهرداری‌های خوزستان مقابل استانداری

جمعی از کارگران شرکتی شاسگل در مجموعه شهرداری‌های خوزستان، با تجمع مقابل استانداری خوزستان، خواستار تبدیل وضعیت استخدامی خود شدند.

به گزارش ایلنا، شماری از این کارگران که از سال گذشته و بر اساس بخشنامه وزارت کشور و سازمان شهرداری‌های کشور، مشمول تبدیل وضعیت شغلی شده‌اند، صبح دیروز در اعتراض به محقق نشدن وعده تبدیل وضعیت استخدامی خود از سوی مسئولان، مقابل ساختمان استانداری خوزستان تجمع کردند. این کارگران در تشریح مشکلات خود گفتند: حدود ۲۰۰ نفر از کارگران شرکتی شهرداری‌های مختلف استان خوزستان هستیم که بر اساس بخشنامه سال گذشته مشمول تبدیل وضعیت استخدامی از شرکتی به قرارداد مستقیم شده‌ایم اما استانداری خوزستان از تبدیل وضعیت استخدامی کارگران مشمول این طرح خودداری می‌کند.

آنها افزودند: کارگران مشمول این طرح همچنان چشم‌انتظار کمک‌استاندار جدید برای تبدیل وضعیت شغلی خود هستند و امیدوارند که شخص استاندار صدای آنها را بشنود چرا که عدم اجرای این طرح، آسیب جدی به امنیت شغلی کارگران شرکتی وارد می‌کند.